

куратури України. 2015. № 2. С. 41–48. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/6-2015/grechanuk.pdf>

15. Семинин А.С. Противодействие политической коррупции политико-правовыми средствами в государствах Евросоюза (опыт Финляндии и Эстонии): дис. ... канд. юрид. наук: 23.00.02 / Воронеж. гос. ун-т. Воронеж, 2009. 216 с.

16. Спеціалізовані інституції з боротьби проти корупції: огляд моделей / Організація економічного співробітництва і розвитку; Мережа боротьби проти корупції для країн Східної Європи і Центральної Азії / Official website of The Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/corruption/acn/39972270.pdf>.

17. Романюк Б.В. Світовий досвід створення та функціонування інституцій з попередження та боротьби з корупцією. Наук.-практ. журн. 2009. № 21. С. 9–16.

УДК 342.95(477)

РУСЕЦЬКИЙ А.А.

**ЮРИДИЧНІ ГАРАНТІЇ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ  
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ ВЗАЄМОДІЇ ТА КООРДИНАЦІЇ  
НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

У статті наведені теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що полягає у визначенні юридичних гарантій та юридичної відповідальності правоохоронних органів як суб'єктів взаємодії та координації на регіональному рівні.

Зазначається, що юридичними є гарантії, що оформлені у формі приписів та закріплюються в установленому законом порядку та забезпечуються заходами державного впливу з метою забезпечення діяльності (функціонування) того чи іншого суб'єкта правовідносин.

Акцентовано на тому, що законодавець закріпив положення про те, що гарантії, передбачені нормами чинного законодавства, надаються шляхом і в межах бюджетних асигнувань на утримання відповідних бюджетних установ, на основі чого було констатовано недосконалість чинного законодавства, оскільки такий виклад норм зумовлює те, що вони стають «мертвими» та не можуть використовуватися практично. Отже, вбачається за доречне взагалі виключити пункт, який обмежує застосування гарантій співробітниками правоохоронних органів. Якщо гарантія прописана в законі, вона має обов'язково забезпечуватися.

Акцентовано на тому, що необхідно виділяти юридичну відповідальність окремо правоохоронного органу як цілісної інституції та окремо юридичну відповідальність співробітників цих правоохоронних органів, оскільки це має дуже важливе значення для кваліфікації протиправного діяння та визначення розміру покарання.

Встановлено, що невизначенім поки що залишається порядок притягнення до юридичної відповідальності окремо правоохоронних органів як юридичних осіб загалом, окремо посадових осіб та окремо співробітників правоохоронних органів. Із цією метою запропоновано удосконалити систему стягнень та процедуру їх застосування, яку прописати у кожному спеціальному нормативно-правовому акті.

**Ключові слова:** юридичні гарантії, юридична відповідальність, взаємодія, координація, правоохоронні органи, регіональний рівень.

В статье приведены теоретическое обобщение и новое решение научной задачи, заключающейся в определении юридических гарантii и юридической ответственности правоохранительных органов как субъектов взаимодействия и координации на региональном уровне

Отмечается, что юридическими гарантii, оформленные в форме предписаний, закрепляются в установленном законом порядке и обеспечиваются мерами государственного воздействия с целью обеспечения деятельности (функционирования) того или иного субъекта правоотношений.

Акцентировано на том, что законодатель закрепил положение о том, что гарантii, предусмотренные нормами действующего законодательства, предоставляются за счет и в пределах бюджетных ассигнований на содержание соответствующих бюджетных учреждений, на основе чего было констатировано несовершенство действующего законодательства, поскольку такое изложение норм обуславливает то, что они становятся «мертвыми» и не могут использоваться на практике. Представляется уместным вообще исключить пункт, ограничивающий применение гарантii сотрудниками правоохранительных органов. Если гарантia прописана в законе, она обязательно обеспечивается.

Акцентировано внимание на том, что необходимо выделять юридическую ответственность отдельно правоохранительного органа как целостной институты и отдельно юридическую ответственность сотрудников этих правоохранительных органов, поскольку это имеет очень важное значение для квалификации противоправного действия и определения размера наказания.

Установлено, что неопределенным пока остается порядок привлечения к юридической ответственности отдельно правоохранительных органов как юридических лиц в целом, отдельно должностных лиц и отдельно сотрудников правоохранительных органов. Для этого предложено усовершенствовать систему взысканий и процедура их применения, которую следует прописать в каждом специальном нормативно-правовом акте.

**Ключевые слова:** юридические гарантii, юридическая ответственность, взаимодействие, координация, правоохранительные органы, региональный уровень.

The article presents a theoretical generalization and a new solution to the scientific problem, which consists in determining the legal guarantees and legal responsibility of law enforcement bodies as subjects of interaction and coordination at the regional level.

It is noted that the legal guarantees are that they are executed in the form of orders and fixed in the order established by law and are ensured by measures of state influence in order to ensure the activity (functioning) of a particular subject of legal relations.

It is emphasized that the legislator secured the provision that the guarantees provided by the norms of the current legislation are provided at the expense and within the limits of budgetary allocations for the maintenance of the corresponding budgetary institutions. On the basis of what was stated, the imperfection of the current legislation, since such a statement of the rules stipulates that they become “dead” and cannot be used practically. Consequently, it seems appropriate to exclude a clause limiting the use of guarantees by law enforcement officials. Because if the guarantee is prescribed in the law, it must be secured.

The attention is paid to the fact that it is necessary to allocate legal responsibility separately to the law-enforcement body as an integral institution and separately legal responsibility of the employees of these law-enforcement bodies, since this is very important for the qualification of an unlawful act and for determining the size of the sentence.

It was established that the procedure for bringing legal liability separate to law enforcement bodies as legal entities as a whole, separate officials and separate employees of law enforcement bodies is still unclear. To do this, it is proposed to improve the system of penalties and the procedure for their application, which is prescribed in each special regulatory act.

**Key words:** legal guarantees, legal responsibility, interaction, coordination, law enforcement agencies, regional level.

**Вступ.** Правоохоронні органи, будучи суб'єктом взаємодії та координації на регіональному рівні, наділяються особливим правовим статусом, який дає змогу визначити положення кожного із них стосовно один одного. Втім, досліджуючи адміністративно-правовий статус правоохоронних органів як суб'єктів взаємодії та координації на регіональному рівні, варто зазначити, що до його структури, окрім прав та обов'язків, що є основою їх повноважень та компетенції, також входять юридичні гарантії, що забезпечують створення умов для реалізації згаданих повноважень, та юридична відповідальність, яка виступає важелем стримувань і противаг у реалізації правоохоронної функції. Юридичні гарантії нерозривно пов'язані з організаційною роботою органів державної влади та її посадових осіб [1, с. 150]. Але в юридичній літературі переважають дослідження, пов'язані з юридичним забезпеченням та гарантованістю прав і свобод людини, що, на нашу думку, не зовсім правильно, оскільки будь-які суб'єкти правовідносин, у тому числі і державні і недержавні органи, також наділені правами, які мають забезпечуватися примусовою силою держави.

Окремі питання правового статусу правоохоронних органів у контексті різних проблематик у своїх наукових працях розглядали С.П. Бибік, Г.М. Сюта, О.М. Клюев, О.М. Музичук, В.В. Сокуренко, С.Я. Срмоленко, М.М. Бурбика, В.Я. Тація, Т.Л. Маркелов, С.В. Краснокутський, В.М. Тертишник, П.Д. Біленчук, Л.В. Борисова, С.К. Паніотов, В.В. Топчій, В.Д. Сущенко, А.М. Смирнов, О.І. Коваленко, О.Г. Колб та багато інших. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових розробок, в юридичній літературі відсутнє комплексне дослідження, присвячене такому важливому питанню, як юридичні гарантії та юридична відповідальність правоохоронних органів як суб'єктів взаємодії та координації на регіональному рівні.

**Постановка завдання.** Метою статті є розглянути питання юридичних гарантій та юридичної відповідальності правоохоронних органів як суб'єктів взаємодії та координації на регіональному рівні.

**Результати дослідження.** Починаючи з розгляду основного питання, зазначимо, що юридичними є гарантії, що оформлені у формі приписів та закріплюються в установленому законом порядку та забезпечуються заходами державного впливу з метою забезпечити діяльність (функціонування) того чи іншого суб'єкта правовідносин.

Юридичні гарантії діяльності органів Національної поліції України розпоряджені по всьому Закону України «Про Національну поліцію», що інколи ускладнює їх практичне застосування. Законодавець таким чином, мабуть, вирішив відмежувати кожну сферу діяльності поліцейського та забезпечити її відповідними гарантіями. Дуже вдалою є систематизація правових гарантій, запропонована П. Коломойцем, який, спираючись на спеціальне законодавство, виділив такі види (юридичних) гарантій прав поліцейських: 1. ті, що виникають під час добору та призначення на посаду; 2. ті, що виникають під час проходження служби в поліції; 3. гарантії реалізації професійної діяльності поліцейських; 4. ті, що виникають під час застосування поліцейських заходів; 5. ті, що виникають у сфері соціального захисту; 6. ті, що виникають у сфері фінансування та матеріально-технічного забезпечення [2, с. 50].

Юридичні гарантії правоохоронної діяльності Державної прикордонної служби України, Військової служби правопорядку у Збройних силах України, Служби безпеки України, військовослужбовців військової прокуратури, військовослужбовців Управління державної охорони України та Національної гвардії України з огляду на особливий правовий статус цих органів (мілітаризованого) регламентуються спеціальним Законом «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», а також іншими актами законодавства. При цьому варто акцентувати на тому, що законодавець закріпив положення про те, що гарантії, передбачені нормами чинного законодавства, надаються коштом і в межах бюджетних асигнувань на утримання відповідних бюджетних установ [3]. Це дає нам підстави дійти висновку про недосконалість чинного законодавства, оскільки такий виклад норм зумовлює те, що вони стають «мертвими» та не можуть використовуватися практично. Отже, вбачаємо за доречне взагалі виключити пункт, який обмежує застосування гарантій співробітниками правоохоронних органів. Якщо гарантія прописана в законі, вона має обов'язково забезпечуватися.

Державне бюро розслідувань через свою правову прив'язку до діяльності органів Національної поліції має схожі із нею правові гарантії. Проте варто зазначити досить розширеній перелік гарантій їх незалежності. Так, незалежність Державного бюро розслідувань від незаконного втручання у його діяльність гарантується: 1) спеціальним статусом Державного бюро розслідувань, особливим порядком визначення його загальної структури, фінансування та організаційного забезпечення діяльності; 2) особливим порядком добору, призначення та звіль-

нення Директора Державного бюро розслідувань, першого заступника Директора Державного бюро розслідувань і заступника Директора Державного бюро розслідувань, а також вичерпним, визначенним законом переліком підстав для припинення їхніх повноважень; 3) порядком здійснення повноважень Державним бюро розслідувань та його працівниками; 4) колегіальним прийняттям найбільш важливих рішень керівництвом Державного бюро розслідувань; 5) забороною незаконного втручання у здійснення повноважень працівників Державного бюро розслідувань; 6) належною оплатою праці працівників Державного бюро розслідувань і соціальними гарантіями; 7) правовим захистом і забезпеченням особистої безпеки працівників Державного бюро розслідувань, їхніх близьких родичів.

Окрім того, забороняється незаконне втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних або юридичних осіб у діяльність Державного бюро розслідувань. А будь-які вказівки, пропозиції, вимоги, доручення, спрямовані до Державного бюро розслідувань та його працівників, що стосуються питань досудового розслідування в конкретних кримінальних провадженнях, є неправомірними і не підлягають виконанню [4].

Юридичні гарантії Державної фіiscalної служби України також, як і гарантії діяльності органів Національної поліції, потребують систематизації, оскільки вони зосереджені не лише в одному, а в кількох нормативних актах. Тому для їх характеристики ми також звернемося до доктринальних положень. На нашу думку, найбільш вдалою є класифікація юридичних гарантій Державної фіiscalної служби, представлена О. Ткачуком, який виділяє такі з них:

1. управлінські: а) незалежність у прийнятті управлінських рішень від стороннього втручання; б) право видавати накази й обов'язкові для виконання вказівки, приймати інші юридично значимі управлінські рішення; в) обов'язковість виконання розпоряджень та вимог посадових осіб Державної фіiscalної служби України;

2. гарантії проходження служби: а) визначення чітких та прозорих умов прийняття на службу до фіiscalних органів, її проходження та просування по ній посадових осіб; б) дотримання інших процедурних вимог проходження служби (присвоєння звань, проведення атестації, можливість підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації та ін.); в) передбачення чітких підстав, за яких посадова особа може бути звільнена зі служби;

3. гарантії забезпечення належних умов праці: а) виділення достатнього часу і засобів на виконання службових завдань; б) забезпечення нормальної тривалості робочого часу; в) надання різних видів відпусток посадовим та службовим особам; г) передбачення заходів заохочення, що реалізується у формі заходів матеріального та морального стимулювання, які застосовуються до посадових та службових осіб Державної фіiscalної служби України;

4. гарантії особистої безпеки працівників фіiscalних органів під час виконання службових повноважень: а) гарантування захисту життя, здоров'я і майна посадових осіб; б) змога використовувати спеціальні заходи забезпечення безпеки (особистої охорони, охорони житла і майна; встановлення телефону за місцем проживання; використання технічних засобів контролю і прослуховування телефонних та інших переговорів, візуальне спостереження; тимчасове розміщення у місцях, що забезпечують безпеку; забезпечення конфіденційності даних про об'єкти захисту; переведення на іншу роботу, направлення на навчання, заміна документів, зміна зовнішності, переселення в інше місце проживання), які передбачені Законом України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [5]; в) змога окремих посадових осіб фіiscalної служби застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби та зброю тощо [6, с. 225].

Органи прокуратури, як уже зазначалося вище, також наділені спеціальним статусом. Незалежність прокурора забезпечується такими правовими гарантіями: 1) особливим порядком його призначення на посаду, звільнення з посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності; 2) порядком здійснення повноважень, визначенням процесуальним та іншими законами; 3) забороною незаконного впливу, тиску чи втручання у здійснення повноважень прокурора; 4) установленим законом порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури; 5) належним матеріальним, соціальним та пенсійним забезпеченням прокурора; 6) функціонуванням органів прокурорського самоврядування.

Окрім того, здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інші державні органи, їх посадові та службові особи, а також фізичні та юридичні особи та їхні об'єднання зобов'язані поважати незалежність прокурора та утримуватися від здійснення у будь-якій формі впливу на

прокурора з метою перешкоджання виконанню службових обов'язків або прийняття ним незаконного рішення [7].

Що стосується таких правоохоронних органів, як Державна кримінально-виконавча служба України, органи рибоохорони Державного агентства рибного господарства України та Державна лісова охорона, то варто зазначити, що їх спеціальне законодавство або прямо не передбачає взагалі наявність юридичних гарантій їх діяльності, або торкається їх дещо поверхово, що нівелює змогу їх співробітників забезпечити належний захист їх професійних прав та обов'язків. Із метою вирішення цієї проблеми необхідно внести зміни до відповідних нормативно-правових актів (Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Положення про органи рибоохорони Державного агентства рибного господарства України», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державну лісову охорону»), які б передбачали нормативне закріплення юридичних гарантій діяльності цих органів.

Переходячи до юридичної відповідальності правоохоронних органів як суб'єктів координації та взаємодії на регіональному рівні, варто спочатку зупинитися на деяких теоретичних її аспектах. В юридичній літературі відповідальність трактується як реакція держави на вчинення протиправного діяння, змістом якої є застосування до правопорушників передбачених законодавством заходів впливу. Довідкова література надає змогу сформувати юридичну відповідальність як несприятливі наслідки, що настають у разі прийняття органами влади та посадовими особами протиправних рішень, дій, невиконання або неналежне виконання завдань та функцій і відбиваються у санкціях правових норм [8, с. 437].

Але варто акцентувати на тому, що необхідно виділяти юридичну відповідальність окремо правоохоронного органу як цілісної інституції та окремо юридичну відповідальність співробітників цих правоохоронних органів, оскільки це має дуже важливе значення на кваліфікацію протиправного діяння та визначення розміру покарання. Наочним прикладом цьому є ст. 19 Закону України «Про Національну поліцію», в якій зазначено, що у разі вчинення протиправних діянь поліцейські несуть кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність відповідно до закону. Своєю чергою, держава відповідно до закону відшкодовує шкоду, завдану фізичній або юридичній особі рішеннями, дією чи бездіяльністю органу або підрозділу поліції, поліцейським під час здійснення ними своїх повноважень [9]. Але такий розподіл відповідальності простежується не в усіх спеціальних нормативно-правових актах.

Певну цікавість викликає адміністративна відповідальність окремих представників правоохоронних органів, оскільки відповідно до ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складів Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, поліцейські несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами. За порушення правила, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невживання заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання та використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, ці особи несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах. До зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи і адміністративний арешт. Інші, крім зазначених у ч. 1 ст. 15 КУпАП, особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів або спеціальних положень про дисципліну, у випадках, прямо передбачених ними, несуть за вчинення адміністративних правопорушень дисциплінарну відповідальність, а в інших випадках – адміністративну відповідальність на загальних підставах [10]. Викладене дає підстави стверджувати, що ті представники правоохоронних органів, які керуються у своїй діяльності дисциплінарними статутами, притягуються до адміністративної відповідальності у виключних випадках. За загальними правилами, їх адміністративна відповідальність замінюється на дисциплінарну.

Наступна особливість, на якій хотілося б зупинитися, – це матеріальна відповідальність правоохоронних органів та їх представників. Саму цікавість викликає порядок відшкодування такої шкоди. Дослідивши усю сукупність спеціальних нормативно-правових актів, які регламен-

тують діяльність правоохоронних органів, варто зазначити, що є правоохоронні органи, які відшкодовують збитки та шкоду своїми незаконними діями чи бездіяльністю за рахунок: 1) держави; 2) в порядку, визначеному законом; 3. у межах своєї компетенції.

Так, держава відповідно до закону відшкодовує шкоду, завдану фізичній або юридичній особі рішеннями, дією чи бездіяльністю органу або підрозділу поліції, Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, Прокуратури України та Державної фіскальної служби України. Цікавим є той факт, що шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю прокурора, відшкодовується державою незалежно від його вини в порядку, визначеному законом. Проте у випадку із представниками органів прокуратури та державної фіскальної служби законодавець передбачив умову, зміст якої полягає у тому, що держава, відшкодувавши шкоду, завдану прокурором/співробітником Державної фіскальної служби України, має право зворотної вимоги до нього в розмірі виплаченого відшкодування в разі встановлення в діях прокурора складу кримінального правопорушення за обвинувальним вироком суду щодо нього, який набрав законної сили [7; 11].

У порядку, визначеному законом, відшкодовується шкода, заподіяна незаконними рішеннями або діями (бездіяльністю) представників Національної гвардії України, Військової служби правопорядку у Збройних силах України, Кримінально-виконавчої служби України, органів рибоохорони Державного агентства рибного господарства України, Державної лісової охорони, Управління державної охорони України. У разі порушення працівником Державного бюро розслідування або Національного антикорупційного бюро під час виконання ним своїх службових обов'язків прав чи свобод особи відповідне відомство вживає в межах своєї компетенції заходів із поновлення цих прав і свобод, відшкодування завданої матеріальної і моральної шкоди, притягнення винних до юридичної відповідальності. Але який би з досліджуваних нами органів, реалізуючи правоохоронну функцію, не прийняв би рішення, кожен його працівник самостійно приймає таке рішення в межах своїх повноважень. Якщо ж у нього виникають сумніви стосовно законності поставленого наказу та правомірності його виконання, він зобов'язаний відмовитися від його виконання та вжити інших заходів, передбачених законом.

**Висновки.** Узагальнюючи викладене, зазначимо:

а) під юридичною відповідальністю правоохоронних органів як суб'єктів реалізації та координації на регіональному рівні варто розуміти встановлені законом заходи державного примусу, які застосовуються до цих осіб за порушення ними прав чи свобод особи або вчинення протиправного діяння під час виконання ними своїх службових повноважень;

б) встановлено, що юридична відповідальність є невід'ємним атрибутом адміністративно-правового статусу правоохоронних органів як суб'єктів реалізації та координації на регіональному рівні, оскільки таким чином дає змогу підкреслити їх широкі повноваження шляхом визначення спеціальної процедури притягнення цих осіб до юридичної відповідальності;

в) невизначенім поки що лишається порядок притягнення до юридичної відповідальності окремо правоохоронних органів як юридичних осіб загалом, окремо посадових осіб та окремо співробітників правоохоронних органів. Із цією метою варто удосконалити систему стягнень та процедуру їх застосування, яку варто прописати у кожному спеціальному нормативно-правовому акті.

**Список використаних джерел:**

1. Мельник К.Ю. Соціально-правовий захист працівників органів внутрішніх справ (проблеми теорії та практики): дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 «Трудове право; право соціального забезпечення». Харків. 2003. 202 с.
2. Коломоєць П.В. Гарантії реалізації трудових прав поліцейських. дис. ...канд. юрид. наук. 12.00.05. Харків. 2017. 178 с.
3. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2003 р. № 661-IV / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.
4. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. № 794-VII / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 411. Ст. 50.
6. Ткачук О.І. Юридичні гарантії як елемент правового статусу посадової особи митної служби України. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2006. Вип. 34. С. 222–230.

7. Про прокуратуру: закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
8. Шемшученко Ю.С. Відповіальність юридична. Юридична енциклопедія: в 6 т. Т. 1. А–Г / редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. К.: Укр. енцикл., 1998. 672 с.
9. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
11. Про Державну фіскальну службу України: Постанова Кабінету міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>.

УДК 342.9+355

САУНІН Р.Д.,  
ТКАЧЕНКО О.В.

## ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Розглянуто деякі аспекти проблеми адміністративно-правового забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. Встановлено, що одним із можливих шляхів розв'язання зазначеного питання є кодифікація законодавства методом компіляції та реформи надалі.

**Ключові слова:** адміністративно-правового забезпечення, кодифікація, Національна гвардія України, службово-бойова діяльність.

Рассмотрены некоторые аспекты проблемы административно-правового обеспечения служебно-боевой деятельности Национальной гвардии Украины. Установлено, что одним из возможных путей решения этого вопроса является кодификация законодательства методом компиляции и реформы в дальнейшем.

**Ключевые слова:** административно-правовое обеспечение, кодификация, Национальная гвардия Украины, служебно-боевая деятельность.

Some aspects of the problem of administrative and legal support of service and combat activities of the National Guard of Ukraine are considered. It has been established that one of the possible ways to solve this issue is the codification of legislation by the method of compilation and, further, reform.

**Key words:** administrative and legal support, codification, National Guard of Ukraine, service and combat activities.

**Вступ.** Юридичні науки та національна безпека – галузі науки, одним зі спільніх об'єктів дослідження яких є, зокрема, суспільні відносини, що виникають у процесі виконання Національною гвардією України (далі – НГУ) службово-бойової діяльності. Сучасне бачення проблем адміністративно-правового забезпечення службово-бойової діяльності (далі – СБД) НГУ крізь призму поглядів вчених наукових спеціальностей адміністративного права та службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку є важливою умовою їх розв'язання.

---

© САУНІН Р.Д. – кандидат юридичних наук, офіцер групи аналізу та технічного забезпечення відділу командних пунктів штабу (Південне територіальне управління Національної гвардії України)

© ТКАЧЕНКО О.В. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри правового забезпечення службово-бойової діяльності (Національна академія Національної гвардії України)